

แบบที่ออกสากในระบบ E... กช ๐๙๑๒/๔๗๖๔

/๘๙.๙๐.๒๔๔๗/๕๘

ที่ ๖๑๕๗/๖ ว.๐๕๘

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ โทร.๐-๒๖๒๙-๙๖๖๐
ที่ กช ๐๒๑๒/๗๔๗๔

วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง สรุปผลการประชุมคณะกรรมการส่วนอำนวยการภายใต้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้ง^๑
ระดับชาติปี ๒๕๕๘/๕๙

เรียน ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา (นายทองเปลว กองจันทร์)

ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการส่วนอำนวยการภายใต้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งระดับชาติปี ๒๕๕๘/๕๙ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ โดยมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเลิศวิโรจน์ โกรัตนนະ) เป็นประธาน เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักตรวจสอบราชการ (๑๔๐๓) ชั้น ๔ นั้น

สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ ในฐานะเลขานุการส่วนอำนวยการภายใต้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ระดับชาติปี ๒๕๕๘/๕๙ ได้จัดทำสรุปผลการประชุมคณะกรรมการส่วนอำนวยการภายใต้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ระดับชาติปี ๒๕๕๘/๕๙ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายพีรพันธ์ คอทอง)

ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เลขานุการส่วนอำนวยการ

ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งระดับชาติปี ๒๕๕๘/๕๙

- กช
- น้า๊เงิน บธ.๙๐.๘๗๙๙

(นายธำรงศักดิ์ นครวงศ์)
ผบ.บธ.

รักษาการแทน ผบ.บธ.

—
— ๑๒๒ ๑๒๒/๑๐๖/๑๐๖
๑๒๒ ๑๒๒/๑๐๖/๑๐๖
๑๒๒ ๑๒๒/๑๐๖/๑๐๖
๑๒๒ ๑๒๒/๑๐๖/๑๐๖

(นายทองเปลว กองจันทร์)
ผส.บธ.

**สรุปผลการประชุมคณะกรรมการส่วนอำนวยการ
ภายใต้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาภัยแล้งระดับชาติปี ๒๕๕๘/๕๙**
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมสำนักตรวจสอบราชการ (๑๔๐๓) ชั้น ๔

ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการส่วนอำนวยการภายใต้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาภัยแล้งระดับชาติปี ๒๕๕๘/๕๙ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ โดยมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒน์) เป็นประธาน สรุปได้ดังนี้

วาระ	สาระสำคัญ	มติที่ประชุม
๒.๑ องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของส่วนอำนวยการฯ	คณะกรรมการส่วนอำนวยการประกอบด้วยรองปลัด กษ. (นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒน์) เป็นผู้อำนวยการ ผู้ช่วยปลัด กษ. (นายอโภส ทองยงค์) เป็นรองผู้อำนวยการ ผอ.สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สป.กษ.เป็นเลขานุการ	- รับทราบองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของส่วนอำนวยการฯ
๒.๒ ผลการดำเนินงานของส่วนงานภายใต้ศูนย์อำนวยการฯ ประจำเดือนตุลาคม ๒๕๕๘/๕๙ - ส่วนประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้ - ส่วนปฏิบัติการ	<p>ส่วนปฏิบัติการ โดยกรมชลประทาน</p> <ol style="list-style-type: none"> การปฏิบัติงานของส่วนปฏิบัติการ <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดให้มีการประชุมทุกวันจันทร์ ขณะนี้ได้มีการประชุมแล้ว ๓ ครั้ง ซึ่งที่ประชุมได้มีมติให้เพิ่มผู้แทนสป.กษ. เป็นเลขานุการร่วมในส่วนปฏิบัติการ - การปฏิบัติงาน ศก.กช. มอบหน่วยงานส่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำ ศก.กช. ประกอบด้วย กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร สศก. สป.กษ. กรมทรัพยากรน้ำ และ Gistda การรายงาน แบ่งเป็น ๒ ส่วน <ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลรายวัน ได้แก่ รายงานสภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำท่า สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ - ข้อมูลรายสัปดาห์ ได้แก่ ข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกข้าว ทั้งนี้ ศก.กช. ต้องรายงานสถานการณ์น้ำ และสถานการณ์การเพาะปลูกข้าวเสนอ ครม.ทุกสัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ ๑ พ.ย.๕๙ เป็นต้นไป 	<ol style="list-style-type: none"> รับทราบผลการดำเนินงานของส่วนปฏิบัติการ ให้ส่วนปฏิบัติการฯรับข้อสังเกต ของที่ประชุมเกี่ยวกับการประเมินสถานการณ์น้ำ ของระบบชลประทาน โดยขอให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประสานงานกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นสำรวจพื้นที่ (ground check) ข้อมูลปริมาณน้ำในแหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อตรวจสอบประกอบกับข้อมูลของ Gistda รับทราบผลการดำเนินงานของส่วนประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ โดยให้รับข้อสังเกตของที่ประชุมไปพิจารณาดำเนินการ ๑) เรื่อง Infographic ในสื่อสิ่งพิมพ์ และ ๒) การใช้ประชาชน/ชุมชนที่ประสบความสำเร็จเป็นตัวอย่างนำร่องในการแก้ไขปัญหาภัยแล้งตามแนวทางประชาธิรัฐมาเป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์

วาระ	สาระสำคัญ	มติที่ประชุม
	<p>๓. สถานการณ์น้ำ ณ วันที่ ๓๐ ต.ค.๕๘ ปริมาณน้ำใช้การใน ๔ เขื่อนหลัก ๔,๒๓๐ ล้าน ลบ.ม. สูงกว่าที่คาดการณ์ไว้ แต่ยังน้อยกว่าปี ๕๘ ระดับน้ำยังอยู่ในเกณฑ์สีเขียวเป็น Save Zone</p> <p>๔. ผลการเพาะปลูกข้าวนำปีในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา พื้นที่ปลูก ๑๑.๙๓ ล้านไร่ เก็บเกี่ยวแล้ว ๖.๔๔ ล้านไร่ พื้นที่ปลูกข้าวต่อเนื่อง ๑.๕๔ ล้านไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เสี่ยงต้องติดตามเฝ้าระวัง เพราะหากแนวโน้มตัวเลขเพิ่มขึ้นจะส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการน้ำในภาพรวม</p> <p>ส่วนประชาสัมพันธ์และสร้างรับรู้ โดย กรมประชาสัมพันธ์ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ สถานการณ์ของประเทศไทยให้เข้าใจอย่างประกายด้วยมีคุณค่าให้กับประชาชน โดยใช้สื่อต่างๆ และแบ่งการประชาสัมพันธ์ออกเป็น๒ ระยะ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระยะเร่งด่วน สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นที่ต้องปรับเปลี่ยนการปลูกข้าว เป็นพืชที่ใช้น้ำน้อย แนวทางการใช้น้ำอย่างประกายด้วยมาตรการให้ความช่วยเหลือของรัฐบาล โดยเน้นพื้นที่ลุ่มเจ้าพระยา ๒๒ จังหวัด - ระยะยาว รณรงค์ปลูกจิตสำนึกในการใช้น้ำอย่างคุ้มค่า รณรงค์ปลูกป่าต้นน้ำ รักษาสิ่งแวดล้อม คัดแยกขยะ 	
๒.๓ การติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙	<p>มาตรการบูรณาการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ จำนวน ๘ มาตรการ ผลการดำเนินงานเป็นดังนี้</p> <p>๑. มาตรการส่งเสริมความรู้และการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน</p> <p>๒. มาตรการช่วยเหลือขยายระยะเวลาชำระหนี้ที่เกษตรกรมีภาระหนี้กับสถาบันการเงิน</p>	<p>- รับทราบผลการดำเนินงานตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ และขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ส่งรายงานประจำวันของ ศก.กช. ให้คณะกรรมการส่วนอำนวยการ ทราบด้วย</p>

วาระ	สาระสำคัญ	มติที่ประชุม
	<p>๓. มาตรการจ้างงานเพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร</p> <p>๔. มาตรการเสนอโครงการพัฒนาอาชีพตามความต้องการของหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อบรรเทาผลผลกระทบภัยแล้ง</p> <p>๕. มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้น้ำ</p> <p>๖. มาตรการเพิ่มปริมาณน้ำตันทุน</p> <p>๗. มาตรการเสริมสร้างสุขภาพและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน</p> <p>๘. มาตรการสนับสนุนอื่นๆ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)</p>	
๓.๑ การประเมินสถานการณ์ภัยแล้ง	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนอำนวยการ ได้กำหนดประเด็นที่จะใช้ในการประเมินสถานการณ์ภัยแล้ง ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - สถานการณ์น้ำ - สถานการณ์เพาะปลูกข้าว - การดำเนินงานโครงการตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ - การสร้างการรับรู้สถานการณ์น้ำและมาตรการช่วยเหลือฯ ในพื้นที่ ๒๒ จังหวัดลุ่มน้ำเจ้าพระยา - ติดตามผลการดำเนินงานของ ศก.กจ. - สรุปผลการวิเคราะห์ (ณ วันที่ ๓๐ ต.ค. ๕๙) สถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยา ยังมีความเสี่ยงอยู่เนื่องจากแหล่งน้ำสำคัญคือแหล่งน้ำขนาดใหญ่จากเขื่อนภูมิพล/สิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดนและเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ มีน้ำใช้การได้ ๔,๒๓๐ ล้านลบ.ม. ซึ่งต่ำกว่าการคาดการณ์ตามแผนที่กำหนดไว้ว่า ณ วันที่ ๑ พ.ย. ทั้ง ๔ เขื่อนหลักจะมีปริมาณน้ำใช้การ ๔,๖๗๗ ล้านลบ.ม. จากสถานการณ์น้ำดังกล่าวเห็นว่าการใช้น้ำไม่เป็นไปตามแผนและต้องทำการประเมินผลในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ตามมาตรการควบคุมการบริหารจัดการน้ำโดยเฉพาะการใช้น้ำของสถานีสูบน้ำ และการใช้น้ำเพื่อการเกษตร ส่วนสถานการณ์การเพาะปลูกข้าวยังคงต้องเฝ้าระวังและติดตามข้อมูล โดยเฉพาะ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑) เห็นชอบให้จัดทำสรุปรายงานเชิงวิเคราะห์ เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์การใช้น้ำ และการเพาะปลูกข้าว รวมทั้งผลกระทบของมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรฯ เพื่อประเมินวิเคราะห์หาสาเหตุแนวโน้มของสถานการณ์พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขและการปรับกลยุทธ์เสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการบูรณาการฯ ทุก๒ สัปดาห์ ๒) ให้ส่วนปฏิบัติการ โดยกรมชลประทานนำแนวพื้นที่ที่ปลูกข้าวน้ำปีต่อเนื่อง ๑.๕๕ ล้านไร่ พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลการปลูกข้าวน้ำปีต่อเนื่องปี ๒๕๕๘ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๗ โดยใช้ข้อมูลจากภาคถ่ายดาวเทียมของ gisstdarum ทั้งวิเคราะห์จำแนกพื้นที่และปริมาณน้ำในพื้นที่ตั้งกล่าว(Water supply) จัดส่งให้ส่วนอำนวยการฯ เพื่อประเมินแนวโน้มของสถานการณ์ต่อไป ๓) ขอให้กระทรวงมหาดไทยกำชับผู้ว่าราชการจังหวัดให้ติดตามกำกับดูแลสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าเพื่อการเกษตรในพื้นที่ไม่ให้สูบน้ำออกจากระบบ

วาระ	สาระสำคัญ	มติที่ประชุม
	<p>พื้นที่ที่เก็บเกี่ยวแล้วในเขตชลประทาน จำนวน ๕.๘๗ ล้านไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่เสี่ยงที่จะ เกิดการปลูกข้าวต่อเนื่อง และพื้นที่ปลูกนา ปีต่อเนื่อง ๑.๕๕ ล้านไร่ ซึ่งมีแนวโน้ม เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงอย่างไรก็ตาม ควรทำการจำแนกพื้นที่ดังกล่าวให้ชัดเจนว่าอยู่ บริเวณต้นน้ำ หรือปลายน้ำ และใช้น้ำจาก แหล่งใด เพื่อจะได้นำมาระเมินวิเคราะห์ ความต้องการใช้น้ำในการเพาะปลูกข้าวที่ เหมาะสมเพื่อป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ต่อการบริหารจัดการน้ำในภาพรวมต่อไป</p> <p>นอกจากนี้ ในช่วงเดือนพฤษจิกายนจะมี การใช้น้ำทางด้านวัฒนธรรมประเพณีเพื่อ การแข่งเรือและลอยกระทงจึงควร มี แนวทางที่จำเป็นต้องขอความร่วมมือทาง จังหวัดให้พิจารณาตามความเหมาะสมของ สถานการณ์น้ำและปริมาณน้ำที่มีอยู่ใน แม่น้ำลำคลองในแต่ละจังหวัด</p>	<p>๔) ให้ส่วนประชาสัมพันธ์ฯ รายงานผลตอบรับและผลสัมฤทธิ์ ในการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ ของประชาชนให้ส่วนอำนวยการฯ ทราบในการประชุมครั้งต่อไป</p> <p>๕) การสนับสนุนน้ำเพื่อส่งเสริม วัฒนธรรมเห็นควรให้ใช้น้ำตาม สถานการณ์น้ำที่มีอยู่ ทั้งนี้ หากมี ผู้ว่าราชการจังหวัดร้องขอให้ พิจารณาเหตุผลความจำเป็นเป็น รายกรณี</p>
๓.๒ แนวทางการปฏิบัติงาน ของส่วนอำนวยการใน การบูรณาการแก้ไขปัญหา วิกฤตภัยแล้ง	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตามสรุปรายงานสถานการณ์ และ ประสานข้อมูลจากส่วนประชาสัมพันธ์และ สร้างการรับรู้ และส่วนปฏิบัติการ เพื่อประมวลวิเคราะห์ สรุปสถานการณ์ นำเสนอคณะกรรมการอำนวยการฯ - จัดประชุมส่วนอำนวยการเพื่อประเมิน วิเคราะห์สถานการณ์วิกฤตภัยแล้ง เพื่อ เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและให้ ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ จากภัยแล้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - เห็นชอบแนวทางปฏิบัติงานของ ส่วนอำนวยการ และมอบหมายให้ ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณา ดำเนินการติดตามและประเมินผล การวิเคราะห์สถานการณ์นำเสนอ คณะกรรมการส่วนอำนวยการฯ ใน การประชุมอีกสองสัปดาห์หน้า หากแต่ถ้าการวิเคราะห์มีแนวโน้ม ของสถานการณ์เข้าขั้นวิกฤต ขอให้ เชิญประชุมส่วนอำนวยการได้ทันที ตามเหตุผลความจำเป็น